

NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY

VERICA TRSTENJAK

prednesené 19. februára 2009¹

1. Odvolanie, ktoré podala Komisia, smeruje proti rozsudku Súdu prvého stupňa z 12. septembra 2007, MTU Friedrichshafen/Komisía (T-196/02, Zb. s. II-2889, ďalej len „napadnutý rozsudok“). Týmto rozsudkom Súd prvého stupňa čiastočne zrušil rozhodnutie Komisie č. 2002/898/ES o štátnej pomoci, ktorú Nemecko poskytlo SKL Motoren und Systembautechnik GmbH (ďalej len „SKL-M“) z 9. apríla 2002 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

3. Podstatou podaného odvolania je výklad a použitie článku 13 ods. 1 tretej vety nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES (teraz článok 86 ES).² Podľa tohto ustanovenia v prípade, že členský štát v konaní o štátnej pomoci nepostupuje v súlade s príkazom na poskytnutie informácie, Komisia vydá svoje rozhodnutie na základe dostupných informácií.

I — Právny rámec

2. Napadnutým rozhodnutím Komisia najskôr nariadila vymáhanie štátnej pomoci poskytnutej SKL-M vo výške 34,26 milióna eur. Čiastočné zrušenie sa týka článku 3 ods. 2 napadnutého rozhodnutia, ktorým Komisia nariadila MTU Friedrichshafen GmbH (ďalej len „odporkyňa v odvolacom konaní“) solidárne vrátenie časti pomoci poskytnutej SKL-M vo výške 2,71 milióna eur.

4. Podľa článku 87 ods. 1 ES je pomoc poskytovaná členským štátom alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá naruša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, nezlučiteľná so spoločným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.

1 — Jazyk prednesu: nemčina.

2 — Ú. v. ES L 83, s. 1; Mim. vyd. 01/008, s. 339.

5. Nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 upravuje konanie o štátnej pomoci. Články 10 až 15 tohto nariadenia upravujú konanie týkajúce sa protiprávnej pomoci. Podľa článku 10 tohto nariadenia Komisia bez meškania preskúma informácie o údajnej protiprávnej pomoci³ a podľa potreby požiada o informácie od daného členského štátu.⁴ Ak daný členský štát napriek upomienke neposkytne požadované informácie v období predpísanom Komisiou, alebo ak poskytne neúplné informácie, Komisia bude požadovať poskytnutie informácií rozhodnutím⁵, pričom špecifikuje, aké informácie požaduje a stanoví primeranú lehotu na ich poskytnutie.⁶

mácie vydá toto rozhodnutie na základe dostupných informácií.

7. Podľa článku 14 ods. 1 nariadenia č. 659/1999 Komisia v zápornom rozhodnutí v prípade protiprávnej pomoci rozhodne, že daný členský štát je povinný podniknúť všetky potrebné opatrenia, aby vymohol pomoc od príjemcu. Komisia nebude vyžadovať vymáhanie pomoci, ak by to bolo v rozpore so všeobecnou zásadou práva Spoločenstva.

II — Skutkový stav veci, napadnuté rozhodnutie a napadnutý rozsudok

6. Podľa článku 13 ods. 1 prvej vety v spojení s článkom 4 ods. 4 nariadenia č. 659/1999 začne Komisia, po predchádzajúcom preskúmaní, či oznamované opatrenie opodstatňuje pochybnosti týkajúce sa ich zlučiteľnosti so spoločným trhom, konanie vo veci formálneho zisťovania. Podľa článku 13 ods. 1 vety 2 v spojení s článkom 7 ods. 5 tohto nariadenia Komisia vtedy, keď v rámci konania vo veci formálneho zisťovania dospeje k záveru, že pomoc nie je zlučiteľná so spoločným trhom, vydá záporné rozhodnutie. Podľa článku 13 ods. 1 tretej vety tohto nariadenia Komisia pri nerešpektovaní príkazu na poskytnutie infor-

8. SKL-M je podnik, ktorý vyvíja a vyrába motory pre lode a pre energetický sektor. SKL-M patril do skupiny východonemeckých podnikov, ktoré boli v roku 1994 privatizované. Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben (ďalej len „BvS“) sa po tom, ako stroskotala pôvodná koncepcia reštrukturalizácie, rozhodol pokračovať v reštrukturalizácii SKL-M s perspektívou neskoršieho predaja.

9. Odporkyňa v odvolacom konaní je podnikom, ktorý vyrába o. i. vysokovýkonné naftové motory. Na základe snažení BvS a s perspektívou plánovaného prevzatia

3 — Článok 10 ods. 1 nariadenia č. 659/1999.

4 — Tamže, článok 10 ods. 2 prvá veta.

5 — Tamže, článok 10 ods. 3 prvá veta.

6 — Tamže, článok 10 ods. 3 druhá veta.

SKL-M odporkyňou v odvolacom konaní uzatvorili SKL-M a odporkyňa v odvolacom konaní 5. novembra 1997 tieto zmluvy.

10. V prvej zmluve sa odporkyni v odvolacom konaní priznala možnosť odkúpiť všetky obchodné podiely SKL-M, a to s možnosťou do 1. decembra 1999 získať ich za symbolickú jednu nemeckú marku, a následne do 31. decembra 2001 za „rozumnú cenu“.

11. Druhá zmluva Wechselseitiger Lizenz- und Kooperationsvertrag zwischen SKL-M und MTU (vzájomná licenčná zmluva a zmluva o spolupráci medzi SKL-M a MTU, ďalej len „WLKV“) bola o zriadení spoločného podniku. Stanovili sa v nej spôsoby spoločného používania existujúceho know-how týchto dvoch podnikov, ako aj výskumu, výroby a predaja dvoch nových typov motorov.

12. Taktiež 5. novembra 1997 uzavreli BvS, spolková krajina Sasko-Anhaltsko a SKL-M dohodu, v ktorej bolo upravené poskytnutie pomoci pre SKL-M na reštrukturalizáciu.

13. Nemecké orgány informovali 9. apríla 1998 Komisiu o opatreniach BvS na pomoc SKL-M. Keďže bola časť pomoci už poskytnutá, záležitosť bola zaregistrovaná ako neoznámená pomoc pod č. NN 56/98. Odporkyňa v odvolacom konaní sa z dôvodu právnej neistoty týkajúcej sa posúdenia pomoci pre SKL-M vzdala možnosti odkúpiť SKL-M. Oba podniky vo svojej spolupráci v rámci WLKV však naďalej pokračovali.

14. Dňa 15. júna 2000 uplatnila odporkyňa v odvolacom konaní svoje práva vyplývajúce jej z článku 5 WLKV. Podľa neho bola za jednorazovú odmenu oprávnená výlučne využívať voči tretím osobám know-how uvedený v WLKV. Jednorazovou odmenou mali byť nahradené náklady, ktoré vznikli SKL-M pri vývoji tohto know-how. Výška tejto jednorazovej odmeny vyplývala z rozpočtu, ktorý bol vymedzený v prílohe I k WLKV. Ten dosahoval celkovo 3,43 milióna eur. V júli 2000 bol know-how uvedený v článku 5 WLKV spísaný a daný k dispozícii odporkyni v odvolacom konaní. Odporkyňa v odvolacom konaní nato vyplátila SKL-M jednorazovú odmenu.

15. Po predbežnom preskúmaní údajov, ktoré predložili nemecké orgány, sa Komisia domnievala, že sporné opatrenia vzbudzujú závažné pochybnosti, pokiaľ ide o ich zlučiteľnosť so spoločným trhom. Listom z 8. augusta 2000 informovala nemecké orgány o svojom rozhodnutí začať konanie vo veci formálneho zisťovania. Toto rozhodnutie bolo uverejnené

v *Úradnom vestníku Európskych spoločenských*⁷ a Komisia zainteresované osoby vyzvala na predloženie pripomienok. Pri tejto príležitosti sa Komisia takisto opýtala nemeckých orgánov, či odporkyňa v odvolacom konaní mala prospech z pomoci poskytnutej SKL-M, resp. či mala takúto možnosť.⁸

základe informácií, ktoré má dostupné, to nevie určiť. Požadovala najmä informácie, či cena, ktorú odporkyňa v odvolacom konaní za know-how zaplatila, odzrkadľovala jeho aktuálnu alebo predpokladanú trhovú hodnotu. Komisia pripomenula, že ak tieto informácie nezíska, svoje konečné rozhodnutie prijme na základe dostupných informácií. Komisia tiež vyzvala nemecké orgány, aby list obsahujúci tento príkaz predložili aj odporkyni v odvolacom konaní.

16. Dňa 1. septembra 2000 sa začalo konkurzné konanie na majetok SKL-M.

17. V dňoch 16. októbra 2000, 6. apríla a 17. októbra 2001 Spolková republika Nemecko predložila svoje pripomienky k rozhodnutiu o začatí konania vo veci formálneho zisťovania. Nijaká tretia dotknutá osoba nepredložila pripomienky priamo Komisii.

19. Dňa 9. novembra 2001 Komisia nemeckým orgánom pripomenula, že ak tomuto príkazu na poskytnutie informácií nevyhovejú, rozhodnutie bude prijaté na základe dostupných informácií, v súlade s článkom 13 ods. 1 nariadenia č. 659/1999.

18. Listom z 19. septembra 2001 Komisia nariadila v súlade s článkom 10 nariadenia č. 659/1999 nemeckým orgánom, aby predložili informácie potrebné na posúdenie zlučiteľnosti pomoci poskytnutej SKL-M. V tomto liste sa Komisia opäť pýtala, či bola časť pomoci poskytnutej SKL-M použitá viac v záujme odporkyne v odvolacom konaní, než v záujme SKL-M. Na

20. Nemecké orgány sa k príkazu na poskytnutie informácií vyjadrili listami z 23. januára, 26. februára a 11. marca 2002. Listom z 5. marca 2002 nemecké orgány predložili Komisii aj pripomienky odporkyne v odvolacom konaní k rozhodnutiu o začatí konania vo veci formálneho zisťovania, najmä pokiaľ ide o používanie know-how a cenu, ktorú odporkyňa v odvolacom konaní zaplatila SKL-M.

⁷ — Ú. v. ES C 27, 2001, s. 5.

⁸ — Bod 103 rozhodnutia o začatí konania vo veci formálneho zisťovania.

A — *Napadnuté rozhodnutie*

21. Dňa 9. apríla 2002 vydala Komisia napadnuté rozhodnutie. Konštatovala v ňom, že Spolková republika Nemecko napriek príkazu na poskytnutie informácií nepredložila dostatočné informácie, na základe ktorých by bolo možné vylúčiť, že odporkyňa v odvolacom konaní mala nepriamo, a to prostredníctvom WLKV, prospech z pomoci, ktorú získal SKL-M. Komisia musí preto rozhodnúť na základe dostupných informácií.⁹

22. Cena, ktorú zaplatila odporkyňa v odvolacom konaní SKL-M za prevod know-how, bola o 2,71 milióna eur nižšia, než boli skutočné náklady na vývoj, ktoré vynaložil SKL-M.¹⁰

23. V odôvodnení č. 85 napadnutého rozhodnutia Komisia konštatovala, že pomoc poskytnutá SKL-M na kompenzáciu strát spôsobených vývojom know-how, mohla byť použitá viac v záujme odporkyne v odvolacom konaní, než SKL-M.

24. V odôvodnení č. 86 napadnutého rozhodnutia Komisia konštatovala, že znášanie finančného rizika štátom kontrolovaným podnikom SKL-M nebolo v súlade so zásadou investora pôsobiaceho v trhovom hospodárstve a že účasť odporkyne v odvolacom konaní sa nezakladala na postupoch, ktoré by boli porovnateľné s verejným zaobstarávaním. Z toho vyvodila, že prevod know-how na odporkyňu v odvolacom konaní sa mohol rovnať prevodu štátnych prostriedkov vo výške až 2,71 milióna eur.

25. Komisia vo svojich záveroch uvedených v 87. a v 88. bode odôvodnenia najskôr konštatuje, že Nemecko poskytlo pomoc za porušenia článku 88 ods. 3 ES.¹¹ Je preto potrebné vymôcť od SKL-M sumu vo výške 34,26 milióna eur. Keďže na základe dostupných informácií nie je možné vylúčiť, že odporkyňa v odvolacom konaní mala prospech z prevodu know-how, je potrebné vyžadovať od SKL-M a od odporkyne v odvolacom konaní solidárne vrátenie sumy 2,71 milióna eur. V nadväznosti na tieto závery Komisia v článku 3 ods. 2 napadnutého rozhodnutia nariadila, aby nemecké orgány z celkovej sumy 34,26 milióna eur, ktorých vrátenie sú povinné žiadať od SKL-M, žiadali 2,71 milióna eur solidárne od SKL-M a od odporkyne v odvolacom konaní.

9 — Odôvodnenia č. 77 a 78 napadnutého rozhodnutia.

10 — Odôvodnenie č. 81 napadnutého rozhodnutia.

11 — Komisia považovala pomoc poskytnutú SKL-M za nezlučiteľnú s vtedy platnými Pokynmi na posudzovanie štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu podnikov v ťažkostiach [neoficiálny preklad] (Ú. v. ES C 368, 1994, s. 12).

B — *Napadnutý rozsudok*

26. Odporkyňa v odvolacom konaní napadla 28. júna 2002 uvedené rozhodnutie žalobou podľa článku 230 ES. Vo svojej žalobe požadovala zrušenie článku 3 ods. 2 napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom jej toto ustanovenie nariaďuje ako solidárnej dlžníčke vrátenie časti pomoci poskytnutej SKL-M vo výške 2,71 milióna eur. Svoju žalobu odôvodnila najmä tvrdením, že Komisia nesprávne použila článok 13 ods. 1 nariadenia č. 659/1999 z právneho hľadiska.

27. Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku žalobe vyhovel. Vo svojom odôvodnení sa opieral v podstate o to, že článok 13 ods. 1 nariadenia č. 659/1999 Komisii neumožňuje uložiť konkrétnemu podniku povinnosť vrátiť pomoc, ak je prevod štátnych prostriedkov, z ktorých mal uvedený podnik prospech, iba hypotetický.¹²

¹² — Bod 46 napadnutého rozsudku.

III — **Konanie na Súdnom dvore a návrhy účastníkov konania**

28. Odvolanie Komisie z 21. novembra 2007 bolo doručené Súdному dvoru 23. novembra 2007. V písomnej časti konania predložila pripomienky odporkyňa, v odvolacom konaní aj Komisia. Ústne pojednávanie sa nekonalo.

29. Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

- zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu,
- vydal konečné rozhodnutie vo veci a žalobu zamietol ako nedôvodnú,
- zaviazal odporkyňu v odvolacom konaní nahradiť trovy odvolacieho konania, ako aj trovy prvostupňového konania vo veci T-196/02.

30. Žalovaná navrhuje, aby Súdny dvor:

prostriedkov, z ktorých mal uvedený podnik prospech, iba hypotetický.

— zamietol odvolanie Komisie proti rozsudku Súdu prvého stupňa z 12. septembra 2007 vo veci T-196/02 v celom rozsahu,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

32. Komisia po prvé len konštatovala, že na základe dostupných informácií nie je možné vylúčiť, že odporkyňa v odvolacom konaní mala prospech z prevodu prostriedkov od SKL-M, t. j. podniku, ktorému bola poskytnutá pomoc pri nadobudnutí know-how za podmienok, ktoré sú považované za výhodné. Z toho vyplýva, že povinnosť solidárneho vrátenia pomoci, uvedená v napadnutom rozhodnutí, sa zakladá na domnienke, pričom informácie, ktoré mala Komisia k dispozícii, neumožňujú túto domnienku ani potvrdiť, ani vyvrátiť (bod 47 a nasl. napadnutého rozsudku).

Komisia popritom trvá na svojich návrhoch uvedených počas prvostupňového konania.

IV — Návrhy účastníkov konania

31. Odvolanie Komisie smeruje proti odôvodneniu Súdu prvého stupňa uvedenému v bode 46 a nasl. napadnutého rozsudku. V bode 46 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa najprv konštatoval, že článok 13 ods. 1 nariadenia č. 659/1999 neumožňuje Komisii uložiť konkrétnemu podniku povinnosť, a to ani solidárne, vrátiť vymedzenú časť pomoci, ktorá bola vyhlásená za nezlučiteľnú, ak je prevod štátnych

33. Okrem toho majú vnútroštátne orgány podľa napadnutého rozhodnutia povinnosť vymáhať od odporkyne v odvolacom konaní tú časť pomoci, ktorú nemôže vrátiť SKL-M. Posúdiť solidárnosť záväzku pritom nemôžu. Takáto situácia v nijakom prípade nie je nevyhnutným následkom uplatnenia konania vymedzeného v Zmluve ES v oblasti štátnej pomoci. Každý členský štát, ktorý poskytol pomoc, ktorej vrátenie sa nariadilo, je v každom prípade povinný požadovať vrátenie pomoci od skutočných príjemcov pod dohľadom Komisie. Pritom nie je nevyhnutné výslovne uviesť v rozhodnutí o vrátení príjemcov pomoci alebo dokonca výslovne stanoviť výšku pomoci, ktorú má príslušný príjemca vrátiť (bod 49 a nasl. napadnutého rozsudku).

A — *Prvý odvolací dôvod*

34. Komisia vo svojom prvom dôvode odvolania v zásade kritizuje, že Súd prvého stupňa v bode 49 a nasl. napadnutého rozsudku nesprávne vychádzal z toho, že príjemcu pomoci nemožno určiť podľa článku 13 ods. 1 tretej vety nariadenia č. 659/1999 na základe dostupných informácií. Takto obmedzené použitie tohto predpisu z jeho znenia vyvodiť nemožno. Ďalej uvádza, že toto zistenie príjemcu pomoci na základe dostupných informácií je nevyhnutné na zabezpečenie účinnosti kontroly poskytovania pomoci na úrovni Spoločenstva. To, že Komisia nemusí identifikovať príjemcu pomoci v zápornom rozhodnutí neznamena, že by jej v tom mala brániť nedostatočná spolupráca príslušného členského štátu.

35. Odporkyňa v odvolacom konaní považuje prvý odvolací dôvod za neúčinný. Súd prvého stupňa podľa nej nekonštatoval to, čo mu Komisia vytýka. V napadnutom rozsudku konštatoval len to, že Komisia oprela svoje rozhodnutie týkajúce sa zvýhodnenia odporkyne v odvolacom konaní len o domnienku. Pokiaľ Súd prvého stupňa poukázal na to, že rozhodnutie Komisie nemusí nevyhnutne identifikovať skutočného príjemcu pomoci, urobil to len na objasnenie.

36. Ďalej považuje odporkyňa v odvolacom konaní prvý odvolací dôvod za nepodstatný.

Napadnuté rozhodnutie bolo zrušené už z toho dôvodu, že Komisia zakladala rozhodnutie o vymáhaní od odporkyne v odvolacom konaní na domnienke.

37. Navyše je podľa nej tento odvolací dôvod aj nedôvodný. Komisia nemôže rozhodnutie o vymáhaní pomoci zakladať na domnienkach. Musí buď ďalej zistiť skutkový stav veci v rámci konania vo veci formálneho zisťovania, alebo musí zistiť príjemcu pomoci v rámci konania o vymáhanie v spolupráci s členskými štátmi.

B — *Druhý odvolací dôvod*

38. Komisia svojím druhým odvolacím dôvodom Súdu prvého stupňa v podstate vytýka, že po prvé nesprávne posúdil v bode 46 a nasl. napadnutého rozsudku, aké požiadavky stanovuje článok 13 ods. 1 nariadenia č. 659/1999 na rozhodnutie prijaté na základe dostupných informácií. Komisia môže prijať rozhodnutie na základe dostupných informácií po tom, ako márne žiadala o informácie. Nemožno pritom od nej vyžadovať úplnú istotu. Inak by článok 13 ods. 1 tretia veta nariadenia č. 659/1999 stratil svoj význam.

39. Po druhé je podľa nej konštatovanie Súdu prvého stupňa, že Komisia vychádzala z domnienky, nesprávne. Táto výčitka je prípustná, pretože ide o právne posúdenie skutočností, ktoré možno preskúmať v odvolacom konaní. Odvolanie je aj dôvodné, pretože Komisia podrobne popísala a vyhodnotila dostupné informácie, najmä informácie správcu konkurznej podstaty SKL-M. Zostávajúca neistota sa týkala len trhovej hodnoty odporkyňou v odvolacom konaní prevzatého know-how.

rozsudku a prvý odvolací dôvod proti bodu 49 a nasl. napadnutého rozsudku. Považujem ho za vhodný aj preto, lebo odôvodnenia Súdu prvého stupňa v bode 49 a nasl. napadnutého rozsudku sú podľa môjho názoru len podpornými úvahami.

A — Druhý odvolací dôvod

40. Odporkyňa v odvolacom konaní považuje druhý odvolací dôvod za neprípustný, pretože Komisia v podstate napáda otázku týkajúcu sa skutkovej podstaty prípadu. Ďalšie tvrdenia Komisie majú všeobecnú povahu a sú pre daný prípad irelevantné. Navyše je podľa odporkyne v odvolacom konaní tento odvolací dôvod aj nedôvodný. Komisia nemôže zakladať svoje priťažujúce rozhodnutie na domnienke. To však Komisia urobila tak v súvislosti s existenciou zvýhodnenia odporkyne v odvolacom konaní, ako aj v súvislosti s výškou zvýhodnenia.

42. Druhý odvolací dôvod zahŕňa dve výhrady: Prvá smeruje proti výkladu článku 13 ods. 1 nariadenia č. 659/1999 (1), druhá proti konštatovaniu Súdu prvého stupňa, že Komisia vychádzala len z domnienky (2). Podľa môjho názoru je potrebné obe výhrady zamietnuť.

1. K výkladu článku 13 ods. 1 nariadenia č. 659/1999

V — Právne posúdenie

41. Budem ďalej skúmať najskôr druhý odvolací dôvod (A) a následne prvý odvolací dôvod (B). Tento postup zodpovedá štruktúre rozsudku, keďže druhý odvolací dôvod smeruje proti bodom 46 až 48 napadnutého

43. Nevidím žiadne nesprávne právne posúdenie Súdu prvého stupňa pri výklade článku 13 ods. 1 nariadenia č. 659/1999. Súd prvého stupňa správne poukázal na to, že rozhodnutie o vymáhaní pomoci na ťarchu určitého podniku sa nesmie zakladať len na

domnienke o zvýhodnení dotknutého podniku, a to ani pri zohľadnení článku 13 ods. 1 tretej vety nariadenia č. 659/1999 a pri existencii v ňom uvedených podmienok.

44. Najskôr je potrebné upozorniť na to, že článok 13 ods. 1 tretia veta nariadenia č. 659/1999 je potrebné vykladať s ohľadom na požiadavky a ciele, ktoré kladie primárne právo na rozhodnutia Komisie v konaní o štátnej pomoci. Podľa článku 87 ods. 1 ES je podmienkou vydania rozhodnutia o vymáhaní pomoci od určitého podniku to, že príslušnému podniku bola poskytnutá štátna pomoc alebo pomoc zo štátnych prostriedkov, ktorá naruša alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže a ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi tým, že zvýhodňuje určitý podnik. Celkový pohľad na predpoklady uvedené v článku 87 ods. 1 ES ukazuje, že zvýhodnenie určitého podniku musí byť pozitívne zistené, pričom o narušení hospodárskej súťaže stačí konštatovať, že to hrozí.

45. Primárne právo teda podľa môjho názoru predpisuje, že Komisia musí aspoň v jej právnych záveroch dospieť k pozitívnemu zisteniu o existencii zvýhodnenia poskytnutého určitému podniku, keď chce vydať rozhodnutie o vymáhaní pomoci od tohto podniku. Skutočnosť, že tento predpis primárneho práva článok 13 ods. 1 tretia veta nariadenia č. 659/1999 nespochybňuje, vyplýva podľa mňa už z toho, že v prípade tohto nariadenia ide o vykonávacie nariadenie v zmysle článku 89 ES.

46. Ďalej zo samotnej úpravy článku 13 ods. 1 tretej vety nariadenia č. 659/1999 nevyplýva to, že Komisia môže v prípade nedostatočnej spolupráce členského štátu rozhodnutie o vymáhaní pomoci zakladať na jednoduchej domnienke o zvýhodnení dotknutého podniku.

47. Úpravou uvedenou v článku 13 ods. 1 tretej vety nariadenia č. 659/1999 zákonodarca Spoločenstva prebral ustálenú judikatúru, podľa ktorej môže Komisia prijať konečné rozhodnutie na základe dostupných informácií, ak členský štát nepostupuje v súlade s príkazom na poskytnutie informácií.¹³ Táto úprava dáva Komisii dodatočný prostriedok na získanie informácií potrebných na rozhodnutie o protiprávnej pomoci vtedy, keď členský štát odmieta spolupracovať, aby tým zabránil rozhodnutiu alebo ho sťažil.¹⁴

48. Ja toto ustanovenie chápem tak, že toto ustanovenie najskôr upravuje rozsah, v ktorom musí Komisia zistiť skutkové okolnosti prípadu. Vytvára rovnováhu medzi právom byť vypočutý a záujmom Komisie, aby mohla čo najrýchlejšie postupovať proti pomoci, ktorá je v rozpore s právnymi predpismi Spoločenstva. Komisia je v konaniach

13 — Pozri najmä rozsudky Súdneho dvora zo 14. februára 1990, Francúzsko/Komisia, C-301/87, Zb. s. I-307, bod 22, z 21. marca 1991, Taliansko/Komisia, C-303/88, Zb. s. I-1433, bod 47; z 13. apríla 1994, Nemecko a Pleuger Worthington/Komisia, C-324/90 a C-342/90, Zb. s. I-1173, bod 29.

14 — SINNAEVE, A. in: HEIDENHAIN, M.: *Handbuch des Europäischen Beihilfenrechts*. Beck, 2003, § 34, bod 6.

o štátnej pomoci v súlade s právom byť vypočutý v zásade povinná vyzvať príslušný členský štát, aby jej predložil všetky potrebné informácie.¹⁵ Ak však príslušná výzva Komisie neprinesie výsledok, tak môže Komisia vydať svoje rozhodnutie na základe dostupných informácií.

49. Toto ustanovenie ovplyvňuje súdne preskúmavanie rozhodnutí prijatých Komisiou. Keď daný členský štát oporné body Komisie, ktoré svedčia o existencii pomoci, napriek príslušnému príkazu na poskytnutie informácie nevyvráti, nemožno Komisii vytýkať, že z týchto oporných bodov vychádza, a to ani keby tieto oporné body mali len útržkovitú alebo neúplnú povahu.¹⁶ Článok 13 ods. 1 tretia veta nariadenia č. 659/1999 teda upravuje to, za akých podmienok môže Komisia považovať určitú okolnosť za preukázanú aj na základe prípadne neúplných informácií, ktoré má k dispozícii.¹⁷

50. Ja naproti tomu nemôžem vyznieť ani zo znenia tohto ustanovenia („toto rozhod-

nutie sa vykoná [bude prijaté — *neoficiálny preklad*] na základe dostupných informácií“), ani z judikatúry prebratej do tohto ustanovenia¹⁸, že Komisia smie pri nesplnení príkazu na poskytnutie informácie predpokladať splnenie podmienok uvedených v článku 87 ods. 1 ES. Článok 13 ods. 1 tretia veta nariadenia č. 659/1999 teda nezabavuje Komisiu povinnosti pozitívne zistiť, že existuje zvýhodnenie, toto právne posúdenie oprieť o skutkové okolnosti a zistiť, že príslušné skutkové okolnosti existujú. Zužuje len rozsah dokazovania, počnúc ktorým smie Komisia vychádzať z toho, že ňou predpokladané okolnosti existujú.¹⁹ Domnievam sa, že takýto výklad článku 13 ods. 1 tretej vety nariadenia č. 659/1999 je správny aj vzhľadom na právo členského štátu, respektíve ďalších osôb dotknutých daným rozhodnutím, na obranu, ktorí sa musia dozvedieť, na akých domnienkach Komisia svoje rozhodnutie zakladá.

51. Takéto ponímanie článku 13 ods. 1 prvej vety nariadenia č. 659/1999 nevedie v rozpore s tvrdením Komisie ani k tomu, že by bolo presadzovanie zákazu štátnej pomoci neúnosne obmedzené. Ako som uviedla vyššie, od Komisie sa pri posudzovaní skutkových okolností prípadu nepožaduje dokazovanie v rozsahu „stopercentnej istoty“. Pri rozhodovaní na základe dostupných infor-

15 — Rozsudok Nemecko a Pleuger Worthington/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 13, bod 29.

16 — Rozsudky Súdneho dvora z 26. septembra 1996, Francúzsko/Komisia, C-241/94, Zb. s. I-4551, body 36 a 37; z 13. júna 2002, Holandsko/Komisia, C-382/99, Zb. s. I-5163, bod 76, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 19. októbra 2005, Freistaat Thüringen/Komisia, T-318/00, Zb. s. II-4179, bod 88.

17 — Táto úprava má teda vplyv na rozsah dokazovania. Podľa SINNAEVE, A.: c. d., týmto ustanovením sa uľahčuje dokazovanie. Pozri však KEPPELNE, J.-P.: Une vue d'ensemble des règles de procédure de l'article 88 CE et commentaires sur leur application depuis l'entrée en vigueur du règlement 659/1999. In: *European competition law*, 2001, s. 205 a nasl., 234, ktorý vychádza z toho, že ide o úpravu obrátenia dôkazného bremena.

18 — Pozri najmä rozsudky Francúzsko/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 16, bod 22; Taliansko/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 16, bod 47; Nemecko a Pleuger Worthington/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 16, bod 29.

19 — Pozri v tomto zmysle aj SINNAEVE, A.: c. d., § 34, poznámka pod čiarou 15 k bodu 6, ktorý poukazuje na to, že Komisia musí aj v takomto prípade odôvodniť svoje rozhodnutie, avšak na toto odôvodnenie sa kladú zjednodušené požiadavky.

mácií sa naopak berie do úvahy, že Komisia prípadne nemá k dispozícii všetky informácie, ktoré by mohli byť relevantné pre posúdenie príslušných štátnych opatrení.

52. Ak sa však Komisia nepovažuje na základe informácií, ktoré má k dispozícii za schopnú zistiť zvýhodnenie daného podniku, tak nemôže založiť svoje rozhodnutie o vymáhaní pomoci proti tomuto podniku na jednoduchej domnienke. Tak ako to Súd prvého stupňa správne uviedol vo svojej podpornej úvahe v bode 49 napadnutého rozsudku, orgány členských štátov sú rozhodnutím o vymáhaní pomoci viazané. Nemecké orgány sú teda povinné požadovanú sumu vymáhať solidárne od (insolventnej) SKL-M a od odporkyne v odvolacom konaní bez toho, aby mohli zohľadniť, že Komisia sa len domnievala, že odporkyňa v odvolacom konaní bola zvýhodnená.²⁰

53. Ako to Súd prvého stupňa správne zdôraznil, Komisia môže — aspoň v prípade ako je tento — namiesto toho skutočne zistiť príjemcu pomoci a výšku pomoci, ktorá sa má od neho vymôcť v rámci konania o vymáhaní pomoci v spolupráci s príslušným členským štátom, tento členský štát je pritom povinný spolupracovať.²¹

²⁰ — Bod 49 napadnutého rozsudku.

²¹ — Bod 50 napadnutého rozsudku.

54. Výsledne konštatujem, že vzhľadom na vyššie uvedené úvahy nesmie Komisia zakladať svoje rozhodnutie o vymáhaní pomoci ani pri splnení podmienok uvedených v článku 13 ods. 1 tretej vete nariadenia č. 659/1999 na jednoduchej domnienke. Súd prvého stupňa teda v napadnutom rozsudku vykladal článok 13 ods. 1 tretiu vetu nariadenia č. 659/1999 správne.

2. Ku konštatovaniu Súdu prvého stupňa, že Komisia vychádzala len z domnienky

55. Komisia namieta, že Súd prvého stupňa pochybil, keď konštatoval, že jej napadnuté rozhodnutie sa zakladá na domnienke. Konštatovala naopak, že prevod know-how za podmienok nezlučiteľných s trhom je zvýhodnením odporkyne v odvolacom konaní.

56. Táto výhrada je podľa môjho názoru prípustná. V zásade sa v odvolacom konaní nesmie skúmať konštatovanie skutočností Súdom prvého stupňa. Právne chyby však zahŕňajú tak chyby týkajúce sa výkladu normy, ako aj chyby týkajúce sa právneho posúdenia

skutkového stavu s ohľadom na určitú normu.²² Túto výhradu teda považujem za prípustnú v rozsahu, v akom Komisia namieta, že Súd prvého stupňa z právneho hľadiska nesprávne posúdil (nesporný) obsah napadnutého rozhodnutia ako domnienku.

57. Táto výčitka je však nedôvodná. Súd prvého stupňa správne konštatoval, že Komisia pozitívne nezistila, že došlo k prevodu štátnych prostriedkov na odporkyňu v odvolacom konaní, ale sa to len domnievala.

58. V odôvodnení č. 85 napadnutého rozhodnutia Komisia konštatovala, že pomoc poskytutá SKL-M, mohla byť použitá viac v záujme odporkyne v odvolacom konaní, než SKL-M. V odôvodnení č. 86 napadnutého rozhodnutia Komisia konštatovala, že prevod know-how na odporkyňu v odvolacom konaní sa *mohol* rovnať prevodu štátnych prostriedkov vo výške až 2,71 milióna eur. Ani pokiaľ Komisia v odôvodnení č. 87 prijala záver, že Nemecko poskytlo spornú pomoc protiprávne porušením článku 88 ods. 3 ES, nemožno z toho vyvodíť implicitné konštatovanie zvýhodnenia odporkyne v odvolacom konaní. V odôvodnení č. 88 Komisia totiž opäť konštatovala, že sa prevod štátnych

prostriedkov nedá vylúčiť. Tým dala najavo, že pokiaľ ide o zvýhodnenie odporkyne v odvolacom konaní, išlo len o domnienku.

59. Tvrdenie Komisie v odvolacom konaní, že nevychádzala z domnienky vôbec alebo že z nej vychádzala len pokiaľ ide o výšku výhody, nekorešponduje s napadnutým rozhodnutím. Komisia naopak len vyslovila domnienku o prevode štátnych prostriedkov a tým otázku, či existuje zvýhodnenie, ponechala nezodpovedanú.

60. Súd prvého stupňa teda správne konštatoval, že Komisia založila tvrdenie o zvýhodnení odporkyne v odvolacom konaní len na domnienke.

61. Pokiaľ Komisia uvádza argumenty, prečo by mohla v danom prípade konštatovať pozitívne zistenie týkajúce sa zvýhodnenia odporkyne v odvolacom konaní, respektíve pokiaľ odporkyňa v odvolacom konaní uvádza dôvody, prečo Komisia nemohla konštatovať zodpovedajúce zistenie, je to pre toto odvolacie konanie nepodstatné. Pretože Súd prvého stupňa nemá oprávnenie nahradiť odôvodnenie Komisie svojím vlastným²³, je podstatné len to odôvodnenie, ktoré Komisia skutočne uviedla vo svojom rozhodnutí, a nie

22 — Rozsudok Súdneho dvora z 1. júna 1994, Komisia/Brazzelli Lualdi a i., C-136/92 P, Zb. s. I-1981, bod 49. Pozri k tomu aj bod 3 návrhov, ktoré predniesol generálny advokát Van Gerven 26. júna 1991 vo veci Costacurta/Komisia, C-145/90 P, Zb. s. I-5449.

23 — Rozsudok Súdneho dvora z 27. januára 2000, DIR International Film a i./Komisia, C-164/98 P, Zb. s. I-447, body 44 až 48.

to odôvodnenie, ktoré by Komisia bola mohla uviesť.

v odvolacom konaní zakladať na domnienkach.²⁴

3. Čiastočný záver

62. Druhý odvolací dôvod je teda potrebné zamietnuť ako nedôvodný.

65. Navyše je tento odvolací dôvod podľa môjho názoru potrebné zamietnuť aj z toho dôvodu, pretože napáda konštatovanie, ktoré súd neuvádza. Naproti tvrdeniu Komisie Súd prvého stupňa v bodoch 49 a 50 napadnutého rozsudku nekonštatoval, že zistenie príjemcu štátnej pomoci na základe dostupných informácií je zásadne vylúčené.

B — Prvý odvolací dôvod

63. Komisia vo svojom prvom dôvode odvolania v zásade kritizuje, že konštatovanie Súdu prvého stupňa v bode 49 a nasl. napadnutého rozsudku podľa ktorého príjemcu pomoci nemožno určiť podľa článku 13 ods. 1 tretej vety nariadenia č. 659/1999 na základe dostupných informácií, je nesprávne.

64. Tento odvolací dôvod je neúčinný. Napadnutý rozsudok je potrebné potvrdiť už preto, lebo Súd prvého stupňa správne čiastočne zrušil napadnuté rozhodnutie z dôvodov uvedených vyššie. Komisia nemôže svoje rozhodnutie proti odporkyni

66. V bode 46 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa konštatoval, že článok 13 ods. 1 nariadenia č. 659/1999 Komisii neumožňuje, prijať rozhodnutie o vymáhaní pomoci od určitého podniku na základe domnienky o prevode štátnych prostriedkov v prospech tohto podniku. Súd prvého stupňa vo svojej podpornej úvahe v bode 49 a nasl. napadnutého rozsudku konštatoval, že orgány členských štátov nemôžu spochybniť rozhodnutie o vymáhaní pomoci ani vtedy, keď bolo vydané na základe domnienky a tie sú teda povinné v prípade insolventnosti SKL-M požadovanú časť sumy vymáhať od odporkyne v odvolacom konaní. Ďalej uviedol, že úprava štátnej pomoci v primárnom práve nevyžaduje v každom prípade nevyhnutne výslovne uviesť príjemcov pomoci alebo výšku pomoci už v rozhodnutí o vymáhaní pomoci.

24 — Pozri rozsudok Súdneho dvora z 12. júla 2001, Komisia a Francúzsko/TF1, C-302/99 P a C-308/99 P, Zb. s. I-5603, body 26 až 29.

67. Zo žiadnej z týchto úvah nemôžem vyrozumiť konštatovanie, ktoré Komisia napáda, podľa ktorého by sa možnosť vydať rozhodnutie na základe dostupných informácií podľa článku 13 ods. 1 tretej vety nariadenia č. 659/1999 zásadne nevzťahovala na identifikáciu príjemcu pomoci alebo osoby, ktorá ju má vrátiť.

68. Za týchto okolností sa nastoľuje otázka, ako sa má procesuálne postupovať, keď odvolací dôvod napáda ako právne nesprávne konštatovania súdu, ku ktorému súd nedospel.

69. Odporkyňa v odvolacom konaní navrhuje prvý odvolací dôvod zamietnuť ako neúčinný. V danom prípade by v prospech toho mohlo svedčiť to, že druhý odvolací dôvod smeruje proti odôvodneniu súdu, z ktorého napadnutý rozsudok v skutočnosti nevychádza. Ja sa však domnievam, že odvolanie by malo byť zamietnuté ako neúčinné len vtedy, keď neexistuje legitímny záujem na jeho preskúmaní z toho dôvodu, že ani jeho úspech by nemohol viesť k zrušeniu napadnutého rozsudku. Ak odvolateľ vychádza z nesprávneho predpokladu, neznamená to, že nemá záujem o preskúmanie samotného dôvodu odvolania. Naopak, otázka, či súd v napadnutom rozsudku vychádzal z konštatovania vytýkaného odvolateľom, alebo nie, je otázkou dôvodnosti odvolania.²⁵

²⁵ — V tomto zmysle aj uznesenie Súdneho dvora zo 6. marca 1997, Galtieri/Parlament, C-150/96 P, Zb. s. I-1229, bod 15 a nasl.

70. Prvý odvolací dôvod je teda z dôvodu uvedeného v bode 64 týchto návrhov potrebné zamietnuť ako neúčinný a z dôvodov uvedených v bodoch 65 až 69 týchto návrhov ako nedôvodný.

C — Čiastočný záver

71. Odvolanie proti rozsudku Súdu prvého stupňa sa preto musí zamietnuť v celom rozsahu.

VI — O trovách konania

72. Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku uplatniteľného na základe článku 118 toho istého rokovacieho poriadku na konanie o odvolaní účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže odporkyňa v odvolacom konaní navrhla zaviazat Komisiu na náhradu trov konania a Komisia nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazat ju na náhradu trov konania.

VII — Návrh

73. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy navrhujem Súdnemu dvoru, aby:

- zamietol odvolanie,
- zaviazal Komisiu na náhradu trov odvolacieho konania.